

ОНОВЛЕНИЙ ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ ВЧИТЕЛЯ: практичне застосування для професійноо розвитку та вдосконалення

Лановенко А.О., к.пед.н.,
консультантка КУ «ЦПРПП ВМР»

ПРОФЕСІЙНИЙ СТАНДАРТ «ВЧИТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»

(нова редакція)

2024

Чинники, що зумовили потребу оновлення змісту професійного стандарту

- ✓ необхідність урівноваження змісту документа з вимогами Постанови Кабінету Міністрів України від 31 травня 2017 р. №373 та Методичних рекомендацій Національного агентства кваліфікацій щодо розроблення професійних стандартів
- ✓ врахування запитів та потреб педагогічних працівників щодо застосування професійного стандарту під час виконання трудових функцій та особистісного і професійного розвитку
- ✓ врахування суспільних та освітніх потреб у вдосконаленні переліку і визначення сутності компетентностей вчителів
- ✓ упорядкування опису компетентностей з урахуванням трудових функцій вчителів, які викладають на різних рівнях освіти

Ключові концепти змін

Нова структура опису трудової функції вчителя:
компетентності, знання, уміння та навички, комунікація,
відповідальність і автономія

Інтеграція загальних компетентностей у змісті
професійних компетентностей

Оптимізація кількості компетентностей, що необхідні
педагогу для виконання трудових функцій

Виконання всіх 5 трудових функцій потребують від вчителя:

- Сутність кожної трудової функції складають **компетентності**, складовими яких є:
 - Здатності та знання
 - Уміння і навички
 - Комунікація
 - Відповідальність і автономія

Відповідно до Професійного стандарту є 5 трудових функцій (А, Б, В, Г, Д), що охоплюють 12 компетентностей (А1., А2., т.д.). Складовими кожної компетентності є здатності (А1.1., А1.2., і т.д.), знання (А1.1.31., А1.1.32., т.д.), уміння та навички (А1.1.У1., А1.1.У2., т.д.), комунікація (А1.1.К1., т.д.), відповідальність і автономія (А1.1.В.1., т.д.).

Ключові поняття профстандарту (2024)

У низці документів Законі України «Про освіту», додатку постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» Методичних рекомендаціях щодо розроблення професійних стандартів – подано визначення вище виокремлених понять, зокрема:

ЗНАННЯ – осмислена та засвоєна суб'єктом інформація, що є основою його усвідомленої, цілеспрямованої діяльності. Знання поділяються на емпіричні (знання факти уявлення) теоретичні (концептуальні, методологічні).

УМІННЯ ТА НАВИЧКИ – здатність застосовувати знання для виконання завдань та розв'язання проблем. Уміння навички поділяються на когнітивні (що включають логічне, інтуїтивне та творче мислення) і практичні (що включають ручну вправність, застосування практичних способів (методів), матеріалів, знарядь та інструментів).

КОМУНІКАЦІЯ – взаємодія осіб із метою передавання інформації, узгодження дій для спільної діяльності.

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ І АВТОНОМІЯ – здатність застосовувати знання і навички самостійно відповідально, а також самостійно виконувати завдання, розв'язувати задачі й проблеми та відповідати за результати своєї діяльності.

Ціннісні орієнтири професійного стандарту (2024)

Процеси навчання, виховання та розвитку здобувачів освіти є наскрізними. Їх цілісність забезпечується наявністю у вчителя/вчительки (далі – вчитель) компетентностей, необхідних для виконання всіх трудових функцій на таких ціннісних орієнтирах:

- **повага до особистості здобувача освіти** й визнання пріоритету його зацікавлень, досвіду, власного вибору, прагнень, ставлення у визначенні мети та організації освітнього процесу, підтримка пізнавального інтересу й наполегливості;
- **забезпечення рівного доступу до освіти кожного здобувача освіти** без будь-яких форм дискримінації учасників освітнього процесу на засадах інклюзивності й безбар'єрності;
- **формування нетерпимості до корупції, дотримання принципів академічної доброчесності** у взаємодії учасників освітнього процесу та організації всіх видів навчальної діяльності;
- **становлення вільної особистості здобувача освіти**, підтримка його самостійності, підприємливості, ініціативності, впевненості в собі; розуміння важливості розвитку мислення й пошанування істини;
- **формування культури здорового способу життя здобувача освіти**, створення умов для забезпечення його гармонійного фізичного та психічного розвитку, добробуту; створення безпечного, вільного від насильства й цькування освітнього середовища, у якому забезпечено атмосферу довіри;
- **плекання в здобувачів освіти любові до рідного краю**, відповідального ставлення до довкілля;
- **утвердження людської гідності, чесності, милосердя, доброти**, справедливості, співпереживання, взаємоповаги і взаємодопомоги, поваги до прав і свобод людини, здатності до конструктивної взаємодії здобувачів освіти між собою та з дорослими;
- **формування в здобувачів освіти, громадянської активності та стійкості, патріотизму**, поваги до культурних цінностей українського народу, його історико-культурного надбання і традицій, державної мови;
- **формування української національної та громадянської ідентичності**, готовності до захисту незалежності й територіальної цілісності України, конституційних засад державного ладу, національних інтересів і суспільно-державних (національних) цінностей України;
- **формування готовності здобувачів освіти виявляти свою громадянську позицію**, що передбачає вміння аналізувати суспільне життя й ідентифікувати себе з українською нацією, суспільством, обстоювати права й свободи українського народу, готовності бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України.

ТРУДОВІ ФУНКЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ (2024)

- А. Навчання здобувачів освіти предметів/інтегрованих курсів
- Б. Партнерська взаємодія із учасниками освітнього процесу
- В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища
- Г. **Проведення освітнього процесу**
- Д. Безперервний професійний розвиток

Трудова функція	Кількість компетентностей	
	2020	2024
А. Навчання здобувачів освіти предметів (інтегрованих курсів)	3	3
Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	3	3
В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища	3	2
Г. Проведення освітнього процесу	3	3
Д. Безперервний професійний розвиток	3	1
	15	12

В оновленому профстандарті вчителя виділено 5 трудових функцій (А,Б,В,Г,Д).
Кожна з них охоплює по 2-3 професійні компетентності, всього визначено
12 професійних компетентностей.

Компетентності вчителя 2020 – було 15

- 1) мовно-комунікативна компетентність;
- 2) предметно-методична компетентність;
- 3) інформаційно-цифрова компетентність;
- 4) психологічна компетентність;
- 5) емоційно-етична компетентність;
- 6) компетентність педагогічного партнерства;
- 7) інклюзивна компетентність;
- 8) здоров'язберезувальна компетентність;
- 9) проєктувальна компетентність;
- 10) прогностична компетентність;
- 11) організаційна компетентність;
- 12) оцінювально-аналітична компетентність;
- 13) інноваційна компетентність;
- 14) здатність до навчання впродовж життя.
- 15) рефлексивна компетентність;

Компетентності вчителя 2024 – стало 12

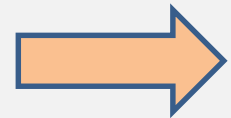
- 1) А1 - мовно-комунікативна компетентність;
- 2) А2 - предметно-методична компетентність;
- 3) А3 - інформаційно-цифрова компетентність;
- 4) Б1 - психологічна компетентність;
- 5) Б2 - емоційно-етична компетентність;
- 6) Б3 - компетентність педагогічного партнерства;
- 7) В1 -інклюзивна компетентність;
- 8) В2 -здоров'язберезувальна компетентність;
- 9) **проєктувальна компетентність;**
- 10) Г1 -прогностична компетентність;
- 11) Г2 -організаційна компетентність;
- 12) Г3 - оцінювально-аналітична компетентність;
- 13) **інноваційна компетентність;**
- 14) Д1 - здатність до навчання впродовж життя.
- 15) **рефлексивна компетентність;**

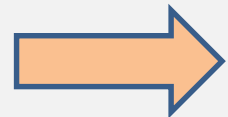
Цільові групи

Педагогічні працівники ЗЗСО

Керівники ЗЗСО

Фахівці центрів професійного розвитку педагогічних працівників

Учасники професійних спільнот педагогічних працівників

Заклади вищої, фахової передвищої освіти, кваліфікаційні центри

Науково-педагогічні, педагогічні працівники обласних інститутів післядипломної педагогічної освіти та інші суб'єкти підвищення кваліфікації

Супервізори, супервізанти, наставники, інтерни

Напрями застосування професійного стандарту вчителями закладів загальної середньої освіти

- ✓ під час самоаналізу професійної діяльності
- ✓ у перебігу підготовки до атестації/сертифікації
- ✓ для проектування траєкторії професійного розвитку та визначення конкретних кроків щодо її реалізації, планування неформальної та інформальної освіти (самоосвіти)
- ✓ під час вибору програм підвищення кваліфікації

Напрями застосування професійного стандарту учасниками професійних спільнот педагогічних працівників

обговорення сутнісних характеристик компетентностей та особливостей виконання трудових функцій учителів із урахуванням вимог Професійного стандарту

планування тематики зустрічей професійних спільнот педагогічних працівників (згідно з їхніми запитам)

пошук спільних рішень, шляхів, обмін досвідом щодо реалізації вимог Професійного стандарту для кар'єрного зростання вчителів

розроблення інформаційних брошур, рекомендацій, путівників, порадників із питань професійного розвитку педагогічних працівників у контексті вимог Професійного стандарту

Напрями застосування професійного стандарту фахівцями ЦПРПП

- ✓ планування тематики консультацій, що спрямовані на розвиток здатностей учителів використовувати Професійний стандарт під час виконання трудових функцій
- ✓ формування/оновлення бази даних програм підвищення кваліфікації, вебресурсів, що можуть бути помічними для педагогів у реалізації ними індивідуальної траєкторії професійного розвитку
- ✓ розроблення інструментарію самооцінювання професійної діяльності
- ✓ консультування, педагогічний супровід педагогів щодо їхнього особистісного і професійного розвитку
- ✓ підтримка вчителів щодо планування індивідуальної траєкторії особистісного і професійного розвитку та її покрокової реалізації

Напрями застосування професійного стандарту керівниками ЗЗСО

під час призначення педагогічного працівника на посаду вчителя

для встановлення відповідності вчителя кваліфікаційній категорії/педагогічному званню

розроблення посадових інструкцій вчителів, планування підвищення їхньої кваліфікації

організація заходів педагогічної інтернатури, методичних заходів у закладі загальної середньої освіти

Напрями застосування професійного стандарту супервізорами, супервізантами, наставниками, інтернами

супервізори – для допомоги вчителям у дотриманні вимог Професійного стандарту, визначенні індивідуальних професійних потреб супервізантів

супервізанти – самооцінювання власної професійної діяльності

наставники – здійснення супроводу та підтримки педагогів у реалізації ними індивідуальної траєкторії професійного розвитку

інтерни – розроблення спільно з наставником програми педагогічної інтернатури; вдосконалення компетентностей

Професійний стандарт визначає три рівні професійної кваліфікації вчителя:

6. Професійна (професійні) кваліфікація (кваліфікації), її (їх) рівень згідно з Національною рамкою кваліфікацій:

Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів))¹, 5 рівень НРК;

Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(й), інтегрованого(их) курсу(ів)), 6 рівень НРК;

Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(й), інтегрованого(их) курсу(ів)), 7 рівень НРК.

7. Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи

Диплом фахового молодшого бакалавра із записом про отриману професійну кваліфікацію;

диплом молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) із записом про отриману професійну кваліфікацію²;

диплом бакалавра із записом про отриману професійну кваліфікацію;

диплом магістра (спеціаліста) із записом про отриману професійну кваліфікацію³;

сертифікат про присвоєння/ підтвердження професійної кваліфікації;

сертифікат про визнання професійної та/або часткової професійної кваліфікації (щодо професійних кваліфікацій, здобутих у інших країнах).

Для чого потрібні професійні кваліфікації у стандарті?

ПО-ПЕРШЕ

це рекомендована перевага під час
призначення або конкурсного відбору
для зайняття вакантних посад
педагогічних працівників у ЗЗСО

ПО-ДРУГЕ

служують певним
орієнтиром під час
проведення атестації

Відповідність професійних кваліфікацій та кваліфікаційних категорій педагогічних працівників ЗЗСО

Кваліфікаційна категорія/ Кваліфікація	Спеціаліст	Спеціаліст II-ої категорії	Спеціаліст I-ої категорії	Спеціаліст вищої категорії
Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів))	+	+	-	-
Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(й), інтегрованого(их) курсу(ів))	+	+	+	-
Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(й), інтегрованого(их) курсу(ів))	+	+	+	+

ПРОФЕСІЙНИМ СТАНДАРТОМ ПЕРЕДБАЧЕНО:

III. Здобуття професійної кваліфікації та професійний розвиток

1. Здобуття професійної кваліфікації (назва професійної та/або часткової професійної кваліфікації; суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння / підтвердження та визнання професійних кваліфікацій).

Назва професійної та /або часткової професійної кваліфікації	Суб'єкти, уповноважені законодавством на присвоєння / підтвердження та визнання професійних кваліфікацій	
	Кваліфікаційні центри	Заклади вищої, фахової передвищої, післядипломної освіти
Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом фахового молодшого бакалавра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття фахової передвищої освіти за освітньо-професійною програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.
Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом бакалавра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньою програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.
Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів))	Диплом магістра; стаж роботи не менше одного року на посадах педагогічних працівників, що забезпечують здобуття повної загальної середньої освіти.	Здобуття вищої освіти другого (магістерського) рівня за освітньою програмою: педагогічної спеціальності; іншої (не педагогічної) спеціальності, якщо присвоєння професійної кваліфікації передбачено програмою.

У новій редакції Професійного стандарту

ВІДСУТНІЙ РОЗДІЛ

Орієнтовний опис професійних компетентностей учителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників

ДОДАНО РОЗДІЛ

Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями

VI. Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями (за потреби)

Вчитель-фаховий молодший бакалавр (із зазначенням спеціальності, предметної спеціальності, спеціалізації, інтегрованого(их) курсу(ів)):

А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))

Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2., Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))

В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))

Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))

Д (Д1. (Д1.1.))

Вчитель-бакалавр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів)):

А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))

Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2., Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))

В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))

Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))

Д (Д1. (Д1.1., Д1.2.))

Вчитель-магістр (із зазначенням спеціальності(ей), предметної(их) спеціальності(ей), спеціалізації(ї), інтегрованого(их) курсу(ів)).

А (А1. (А1.1., А1.2., А1.3., А1.4.), А2. (А2.1., А2.2., А2.3., А2.4., А2.5.), А3. (А3.1., А3.2., А3.3.))

Б (Б1. (Б1.1., Б1.2., Б1.3., Б1.4.), Б2. (Б2.1., Б2.2., Б2.3.), Б3. (Б3.1., Б3.2., Б3.3.))

В (В1. (В1.1., В1.2., В1.3.), В2. (В2.1., В2.2., В2.3., В2.4., В2.5.))

Г (Г1. (Г1.1., Г1.2.), Г2. (Г2.1., Г2.2., Г2.3.), Г3. (Г3.1., Г3.2., Г3.3.))

Д (Д1. (Д1.1., Д1.2., Д1.3.))

VII. Відомості про розроблення та затвердження професійного стандарту

1. Повне найменування розробника професійного стандарту

Міністерство освіти і науки України

2. Назва та реквізити документа, яким затверджено професійний стандарт

Наказ МОН від 29.08.2024 № 1225 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти».

ЗАСТОСУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ
«ВЧИТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»
Методичні рекомендації

2
0
2
4

Київ

<http://surl.li/fmqvbw>

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ АПГРЕЙД:
САМООЦІНЮВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Збірка діагностичних матеріалів

Київ – 2024

<http://surl.li/wwobyd>

Під час процедури атестації/сертифікації актуалізується питання на якому рівні вчителі мають демонструвати компетентності, претендувати на присвоєння (підтвердження) тієї чи іншої кваліфікаційної категорії. Задля оцінювання власних компетентностей, що необхідні для здійснення професійної діяльності, пропонуємо застосовувати **Орієнтовний опис професійних компетентностей учителя відповідно до кваліфікаційних категорій педагогічних працівників.**

Звертаємо увагу, що в описі кожна наступна кваліфікаційна категорія передбачає володіння компетентностями, визначеними для попередніх кваліфікаційних категорій.

Орієнтовний опис професійних компетентностей вчителя відповідно до кваліфікаційної категорії педагогічних працівників

ЗАСТОСУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ «ВЧИТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ» Методичні рекомендації

2
0
2
4

Київ

Орієнтовний опис професійних компетентностей вчителя відповідно до кваліфікаційної категорії педагогічних працівників

(упорядковано відповідно до Професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН від 29.08.2024 р. № 1225)*

Компетентність	Спеціаліст	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
А. НАВЧАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ПРЕДМЕТІВ (ІНТЕГРОВАНІХ КУРСІВ)				
A1. Мовно-комунікативна компетентність				
A1.1. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою	<ul style="list-style-type: none">Вільно володіє державною мовою, комунікує нею усно і письмово з усіма учасниками освітнього процесу.Дотримується норм і стилів української мови, влучно застосовує інтонаційні і позамовні засоби виразності мовлення.Застосовує методи і прийоми збагачення мовлення здобувачів освіти, сприяє їх мовній творчості.Виявляє мовну стійкість і відповідальність у дотриманні мовного законодавства			
A1.2. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання з урахуванням особливостей мовного середовища у закладі освіти мовою відповідного корінного народу або національної меншини України	<ul style="list-style-type: none">Розробляє навчальні матеріали та викладає навчальні предмети (інтегровані курси) з урахуванням особливостей мовного і культурного досвіду здобувачів освіти, які належать до корінних народів або національних меншин України (зокрема, таких, що здобувають освіту офіційними мовами Європейського Союзу).Толерантно ставиться до мовних і культурних особливостей здобувачів освіти, підтримує комунікацію здобувачів освіти з увагою до міжкультурної взаємодії			
A1.3. Здатність забезпечувати навчання здобувачів освіти іноземною мовою та спілкуватися іноземною мовою у професійному колі (для вчителів іноземної мови)	<p><i>Учитель іноземної мови:</i></p> <ul style="list-style-type: none">Має рівень володіння іноземною мовою не нижче B2 відповідно до глобальної шкали Загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти.Застосовує ефективні підходи і стратегії розвитку комунікативних умінь здобувачів освіти з іноземної мови.Комунікує іноземною мовою для підвищення професійного рівня та формування мотивації здобувачів освіти в опануванні іноземної мови.Підтримує належний рівень володіння іноземною мовою, необхідний для виконання професійної діяльності			

ЗАСТОСУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ
«ВЧИТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»
Методичні рекомендації

Київ

ЗАСТОСУВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ
«ВЧИТЕЛЬ ЗАКЛАДУ ЗАГАЛЬНОЇ
СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ»
Методичні рекомендації

Київ

Компетентність	Спеціаліст	Спеціаліст другої категорії	Спеціаліст першої категорії	Спеціаліст вищої категорії
А3. Інформаційно-цифрова компетентність				
<p>А3.1. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності</p>	<ul style="list-style-type: none">• Використовує цифрові пристрої, їхнє базове програмне забезпечення, цифрові сервіси та технології для організації освітнього процесу, професійного спілкування.• Діє відповідно до вимог законодавства щодо академічної доброчесності і використання об'єктів авторського права під час використання та поширення електронних (цифрових) освітніх ресурсів; дотримується правил мережевого етикету у професійній діяльності.• Упевнено орієнтується в інформаційному просторі, здійснює пошук і критично оцінює інформацію, оперує нею у професійній діяльності.• Опрацьовує основні типи даних (тексти, презентації, графіки, електронні таблиці, аудіо- та відеоматеріали тощо).• Використовує цифрові ресурси для професійного розвитку (онлайн-тренінги, дистанційні курси тощо).• Уникає небезпек в інформаційному просторі, вміє перевіряти надійність джерел і достовірність інформації у мережі Інтернет, забезпечує захист і збереження персональних даних.• Дотримується цифрової гігієни та мережевого етикету у професійній діяльності			
<ul style="list-style-type: none">• Взаємодіє з учасниками освітнього процесу для створення спільнот, обміну досвідом, використання цифрових технологій	<ul style="list-style-type: none">• Використовує відкриті електронні (цифрові) освітні ресурси для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створення і наповнення власного е-портфоліо	<ul style="list-style-type: none">• Впроваджує у практику власні напрацювання щодо використання в освітньому процесі інформаційно-комунікаційних технологій	<ul style="list-style-type: none">• Ділиться власним досвідом з іншими вчителями щодо критичного оцінювання інформації у мережі Інтернет, здійснення захисту пристроїв, комунікаційних мереж і баз даних	

Зверніть увагу,

***що пропонований опис є орієнтовним і лише
окреслює рівень володіння
компетентностями, які можуть бути
спільними для всіх категорій, а також мати
свої особливості для кожної кваліфікації.***

***Атестаційним комісіям, у разі додавання інших вимог для
присвоєння кваліфікаційних категорій, варто заздалегідь
ознайомити з ними педагогічних працівників до початку
періоду атестації, щоб забезпечити прозорість і відкритість
процесу атестації.***

Державна установа
«Український інститут розвитку освіти»

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ АПГРЕЙД: САМООЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Збірка діагностичних матеріалів

У цьому посібнику ви знайдете інструменти для проведення самооцінювання та планування професійного розвитку відповідно до всіх компетентностей, визначених у Професійному стандарті «Вчитель закладу загальної середньої освіти», затвердженого наказом МОН від 29.08.2024 №1225.

Розроблений **інструментарій допоможе** вам:

- оцінити свої сильні та слабкі сторони у професійній діяльності;
- визначити основні потреби щодо професійного розвитку;
- спланувати індивідуальну траєкторію подальшого професійного розвитку;
- зберегти мотивацію щодо безперервного професійного самовдосконалення;
- підвищити власну самооцінку.

Формулювання всіх тверджень, що **подані в анкетах самооцінювання**, сформульовано на основі змісту оновленого Професійного стандарту.

УЧИТЕЛЬСЬКИЙ АПГРЕЙД: САМООЦІНЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Збірка діагностичних матеріалів

Київ – 2024

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА

Як працювати з анкетами самооцінювання

Анкети самооцінювання сформованості компетентностей

- A1. Мовно-комунікативна компетентність
- A2. Предметно-методична компетентність
- A3. Інформаційно-цифрова компетентність
- B1. Психологічна компетентність
- B2. Емоційно-етична компетентність
- B3. Компетентність педагогічного партнерства
- V1. Інклюзивна компетентність
- V2. Здоров'язбережувальна компетентність
- Г1. Прогностична компетентність
- Г2. Організаційна компетентність
- Г3. Оцінювально-аналітична компетентність
- Д1. Здатність до навчання впродовж життя

Практичні кейси

- A1. Мовно-комунікативна компетентність
- A2. Предметно-методична компетентність
- A3. Інформаційно-цифрова компетентність
- B1. Психологічна компетентність
- B2. Емоційно-етична компетентність

Практичні кейси

- A1. Мовно-комунікативна компетентність
- A2. Предметно-методична компетентність
- A3. Інформаційно-цифрова компетентність
- B1. Психологічна компетентність
- B2. Емоційно-етична компетентність
- B3. Компетентність педагогічного партнерства
- V1. Інклюзивна компетентність
- V2. Здоров'язбережувальна компетентність
- Г1. Прогностична компетентність

- Г2. Організаційна компетентність
- Г3. Оцінювально-аналітична компетентність
- Д1. Здатність до навчання впродовж життя

Перевір себе

**Індивідуальна траєкторія професійного розвитку
Планування професійного вдосконалення**

Кожна компетентність оцінюється за п'ятьма рівнями: високий, вище середнього, середній, нижче середнього, низький. Через рівні відображається ваш прогрес. Визначення рівня для кожної компетентності відбувається за результатами підрахунку набраних балів.

.....					
Сприяю	1	2	3	4	5
	1	2	3	4	5
Усього балів:	40				
Рівень розвитку компетентності:	Середній				

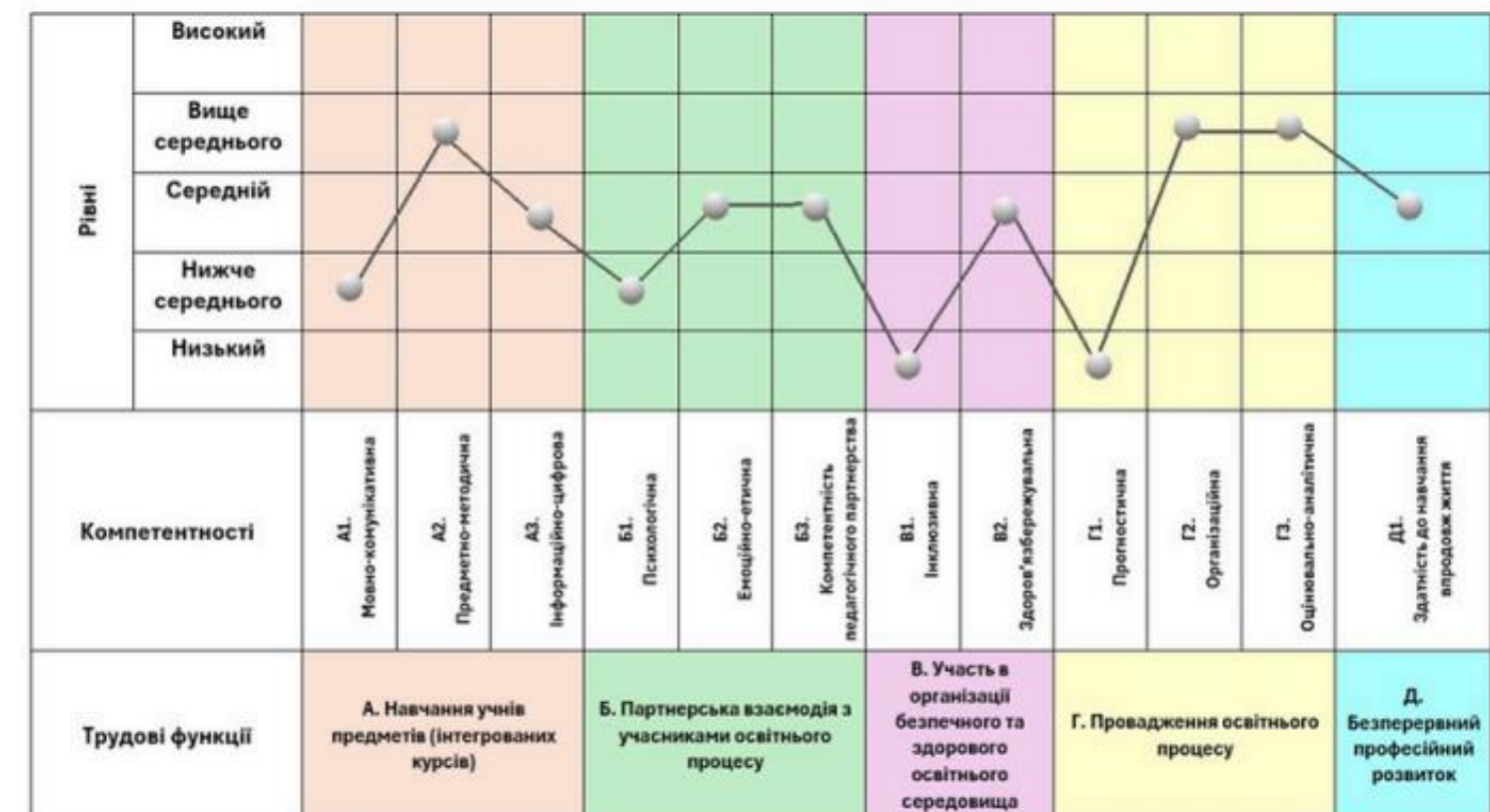
Діагностичний інструментарій містить значну кількість компетентностей і тверджень до них, тому рекомендуємо заповнювати анкети поступово, щоб була можливість зосередитися на кожній з них. Для самооцінювання пропонується 12 анкет, кожна з яких містить по 10 тверджень для кожної компетентності, які відповідають Професійному стандарту (у сумі 120 тверджень).

Отриманий результат потрібно зафіксувати у графіку рівня розвитку компетентностей, що необхідні для професійної діяльності.

Графік рівня розвитку компетентностей педагогічних працівників

Рівні	Високий													
	Вище середнього													
	Середній													
	Нижче середнього													
	Низький													
Компетентності	A1. Мовно-комунікативна	A2. Предметно-методична	A3. Інформаційно-цифрова	B1. Психологічна	B2. Емоційно-етична	B3. Компетентність педагогічного партнерства	B4. Інклюзивна	B5. Здоров'язбережувальна	G1. Прогностична	G2. Організаційна	G3. Оцінювально-аналітична	D1. Здатність до навчання впродовж життя		
Трудові функції	А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)			Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу			В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища		Г. Проведення освітнього процесу			Д. Безперервний професійний розвиток		

Зразок заповненого графіка рівня розвитку компетентностей педагогічних працівників

Інтерпретація результатів.

ПРАКТИЧНІ КЕЙСИ

Практичні кейси є інструментом, що дозволяє звіритись щодо рівня сформованості ваших компетентностей, необхідних для професійної діяльності в реальних ситуаціях. Змодельовані ситуації відображають реальні випадки, що можуть виникати у процесі професійної діяльності педагогів та характеризують здатність педагога їх вирішувати. Кейси можуть бути використані як педагогами самостійно, так і наставниками чи консультантами центрів професійного розвитку для обговорення та аналізу різних аспектів освітньої діяльності, а також для розроблення рішень та альтернативних варіантів дій.

Ці кейси можуть бути використані як навчальний матеріал із метою вдосконалення практичних навичок та вмінь, необхідних для виконання професійних обов'язків як новопризначених, так і досвідчених педагогічних працівників. Ситуації є різними за складністю та охоплюють усі компетентності, що зазначені у Професійному стандарті.

Робота над практичними ситуаціями вимагатиме від вас свідомого та систематичного підходу до їх розв'язання, а також уміння приймати оптимальні та виважені рішення. Важливо мати здатність аналізувати, порівнювати, моделювати та прогнозувати ситуації, що можуть виникати у педагогічній діяльності.

Як працювати з кейсами: прочитайте педагогічні ситуації. Оберіть варіанти відповідей, які, на вашу думку, є правильними (варіантів може бути кілька). Поміркуйте над аргументами, чому саме цей варіант ви обрали. Якщо, на вашу думку, немає правильного рішення, або ви знаєте більш вдале, запропонуйте свій варіант.

<https://forms.gle/JDMxzFtvjgi2Gbn7>

Планування професійного вдосконалення

Проаналізуйте свій графік рівня розвитку компетентностей. Визначте свої сильні сторони та ті, що потребують удосконалення, кроки подальшого професійного вдосконалення.

Трудова функція	Компетентність	Сильні сторони	Сторони, що потребують удосконалення	Кроки для вдосконалення	Примітка
А. Навчання учнів предметів (інтегрованих курсів)	A1. Мовно-комунікативна				
	A2. Предметно-методична				
	A3. Інформаційно-цифрова				
Б. Партнерська взаємодія з учасниками освітнього процесу	Б1. Психологічна компетентність				
	Б2. Емоційно-етична компетентність				
	Б3. Компетентність педагогічного партнерства				
В. Участь в організації безпечного та здорового освітнього середовища	В1. Інклюзивна компетентність				
	В2. Здоров'язберезувальна компетентність				
Г. Проведення освітнього процесу	Г1. Прогностична компетентність				
	Г2. Організаційна компетентність				
	Г3. Оцінювально-аналітична компетентність				
Д. Безперервний професійний розвиток	Д1. Здатність до навчання впродовж життя				

Державна установа
«Український інститут розвитку освіти»

**УЧИТЕЛЬСЬКИЙ АПГРЕЙД:
САМООЦІНЮВАННЯ
ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Збірка діагностичних матеріалів

Київ – 2024

СЕРТИФІКАЦІЯ 2025

Традиційно сертифікацію буде організовано для:

- вчителів початкових класів (з може взяти участь не більш ніж 1500 осіб),
- математики,
- української мови і літератури,
- педагогів, які викладають навчальні предмети (інтегровані курси) громадянської та історичної освітньої галузі та/або освітньої галузі «Суспільствознавство» (для не більш ніж 1000 осіб кожної категорії).

Сертифікацію матиме змогу пройти ще одна категорія — учителі іноземної мови, а саме англійської. У першому тестуванні фахових знань та вмінь педагогів цієї категорії братимуть участь не більше ніж [500 учителів](#).

Реєстрація для участі в сертифікації триватиме з 23 грудня 2024 року до 09 січня 2025 року у два етапи:

з 23 грудня до 06 січня — у межах граничної кількості, визначеної для кожного регіону;

з 07 до 09 січня — у межах загальної граничної кількості, визначеної [наказом](#) для кожної категорії.

Додаток 2
до наказу Міністерства освіти і
науки України
09 11 2024 № 1556

РОЗРАХУНОК ГРАНИЧНОЇ КІЛЬКОСТІ ВЧИТЕЛІВ, які можуть бути зареєстровані у 2025 році для проходження сертифікації за категоріями

№ з/п	Регіон	Гранична кількість учителів*				
		початкових класів	математики	української мови і літератури	навчальних предметів громадянської та історичної освітньої галузі та/або освітньої галузі «Суспільствознавство»	іноземної мови (англійська мова)
1	Вінницька область	68	48	46	48	25
2	Волинська область	58	44	44	44	23
3	Дніпропетровська область	103	71	66	71	33
4	Полтавська область	55	33	35	33	11

СЕРТИФІКАЦІЯ 2025

Реєстрація вчителів англійської мови для участі в проходженні педагогічної сертифікації 2025 припинена достроково.

Відповідні дані оприлюднили в Українському центрі оцінювання якості освіти.

Зокрема, станом на 7 січня 2025 р. вчителі англійської мови сформували 500 карток-заяв, вичерпавши загальнонаціональну квоту.

Також майже вичерпано квоту для вчителів початкових класів – створено 1469 карток-заяв з передбачених 1500.

Щодо інших категорій педагогів, то вони реєструється значно повільніше.

Із квоти в 1000 вчителів з кожного предмета подали заяву на реєстрацію

- 436 учителів української мови та літератури,
- 452 вчителі математики,
- 357 учителів історії та громадянських дисциплін.

GENIUS Olympiad UKRAINE

Міжнародний конкурс учнівських проєктів екологічного спрямування «GENIUS OLYMPIAD» — найбільший міжнародний конкурс екопроєктів, який з 2011 року щорічно проводять у США.

Метою «GENIUS Olympiad» є сприяння глобальному розумінню екологічних проблем і досягненню сталого розвитку за допомогою фундаментальних наук, мистецтва, креативного письма, інженерії, дизайну, розвитку бізнесу та дискусій.

Конкурс спонукає до вирішення викликів та створює можливості отримання знань і розвитку навичок, необхідних лідерам та агентам майбутнього, які сприятимуть забезпеченню екологічної сталості протягом усього їхнього життя. Саме тому GENIUS є аббревіатурою від «**Global Environmental Issues and Us**» (Глобальні екологічні проблеми та ми), а девіз конкурсу – заклик **«Збудуємо краще майбутнє разом!»**.

У 2021 році НЦ «МАНУ» першою у світі отримала ліцензію на проведення Олімпіади геніїв України — єдиного відбору учасників з України до участі у глобальному змаганні.

Метою «GENIUS Olympiad» є розвиток екологічної свідомості учнів через написання проєктних робіт, підтримка учнівських інноваційних ідей та рішень у сфері екології, створення платформи для молоді з усього світу для обміну ідеями.

Учитель іноземних мов Качур Владислав Олегович - науковий керівник команди Вінницького ліцею №6 був відзначений спеціальною нагородою НЦ «МАНУ» «Найкраща персональна афіліація «GENIUS Olympiad Ukraine- 2024», тобто науковий керівник зі статусом персональної афіліації, вихованці якого сумарно отримали найбільшу кількість нагород на національному рівні в категорії “Креативне письмо”, підкатегорія «Коротка розповідь».

АФІЛІАЦІЯ

ПРОЦЕС АФІЛІАЦІЇ

ДІЮЧІ АФІЛІАЦІЇ

Механізм участі закладів освіти та педагогів у «GENIUS Olympiad Ukraine»

Заклади освіти та педагоги, які мають бажання, щоб їхні вихованці та здобувачі освіти брали участь у «GENIUS Olympiad Ukraine» на **спеціальних умовах**, мають пройти процес **афіліації**.

Афіліація – це процес верифікації своєї спроможності подати наукові, дослідницькі чи мистецькі проекти високої якості й отримання статусу афілійованої установи або педагога.

У разі відповідності закладу освіти чи педагога критеріям та вимогам афіліації він отримує переваги під час участі у «GENIUS Olympiad Ukraine», а саме:

- визнання установи як такої, що спроможна подати наукові, дослідницькі чи мистецькі проекти високої якості, а її вихованці та педагоги поділяють цінності «GENIUS Olympiad»;
- офіційний статус і спеціальний знак афіліації – **«Школа Олімпіади геніїв»** та **«Педагог Олімпіади геніїв»**;
- пролонгований **термін** подачі проектів;
- **надання інформаційних матеріалів** для підготовки та подачі проектів;
- адміністративну й технічну **підтримку** від організаторів «GENIUS Olympiad Ukraine».

Ознайомитися з питаннями афіліаційної форми ви можете за [покликанням](#).

Існує два рівні афіліації:

- **локальний – заклад освіти**, який має видатні досягнення здобувачів освіти та педагогів за тематикою конкурсу;
- **персональний – педагоги та наукові керівники**, які мають успішний досвід участі у всеукраїнських та/або міжнародних освітніх заходах.

Критерії афіліації

GENIUS Olympiad UKRAINE

СТРОКИ ПРОВЕДЕННЯ

Реафіліація
до 24 вересня

Афіліація
до 24 вересня

Освітній марафон
30 вересня -
4 жовтня

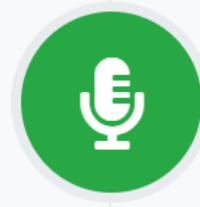
Реєстрація проєктів
25 жовтня - 26
листопада
афіліаціям до 8 грудня

Перший етап
оцінювання проєктів
16 грудня 2024 -
9 січня 2025

Офлайн-фінал в місті
Києві
28 лютого -
1 березня 2025

Оголошення
екоперепусток
січень 2025

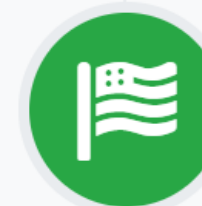
Результати GENIUS
Olympiad Ukraine
березень 2025

Реєстрація на GENIUS
Olympiad в США
березень 2025

Міжнародний фінал
GENIUS Olympiad
червень 2025

Отримання візи
квітень - травень 2025

<https://ukraine.geniusolympiad.org/index.html>

Центр професійного розвитку
педагогічних працівників
Вінницької міської ради

Приєднатись
до Спільноти вчителів іноземних мов !

<http://surl.li/mfzhdd>

Комунальна установа «Центр професійного розвитку педагогічних працівників Вінницької міської ради»

Glory to Ukraine!

Лановенко А.О.,
к.пед. н.,
консультантка КУ
«ЦПРПП ВМР»
Тел. +380680385030

Проконсультуємо вас!
Замовляйте консультацію на
головній сторінці сайту КУ
«ЦПРПП ВМР»

1. Матеріали для вчителів
знаходяться на сайті **Центру професійного розвитку педагогічних працівників Вінницької міської ради :**

<https://:cprvnr.edu.vn.ua>

2. Фейсбук сторінка Центру:

<https://www.facebook.com/cprppvnr.vin/>

3. Інстаграм сторінка Центру:

[/ cprpp.vin](#)

